

Keresztút

(Jelenits István piarista tanár elmélkedése)

Pap: Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében!

Hívek: Ámen.

Bevezetés

Urunk, Jézus Krisztus, te azt mondtad: "Aki tanítványom akar lenni, vegye fel keresztjét mindennap és kövessen engem." Íme, mi most követni akarunk Téged szenvedésed útján. Elevenítsd fel lelkünk előtt mindazt, amit értünk tettél, szenvedtél. Nyisd fel szemünket, ihlesd meg szívünket, hogy lássuk és megértsük: milyen nagy a Te szereteted irántunk. Add, hogy tanulékony szívvel vegyünk részt keresztutadon, s fogékony lélekkel szívjuk lelkünkbe tanításodat, intelmeidet. Add, hogy egész lélekkel Hozzád térjünk, elhagyjuk a bűnt, amely Neked oly keserű szenvedéseket okozott. Segíts bennünket, hogy keresztünket Veled együtt hordozhassuk és az önmegtagadásra, szenvedésre és bizalomra a szenvedés útján erőt nyerjünk. Add, hogy felismerjük nyomorúságunkat, kegyelmeddel megtisztítsuk és megjobbítsuk életünket.

Ámen.

I. Jézust halálra ítélik

Pap: Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged,

Hívek: Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

Nemcsak a halált vállalta értünk, hanem az elítéltetést is. A főpap istenkáromlónak mondja. A nép, amelyből származott, megtagadja, és a gyilkos Barabbást választja helyette. A római helytartó mossa a kezét, de politikai megfontolásból mégis kimondja rá a halálos ítéletet. Ő ártatlanságának tudatában szótlanul áll bírái előtt. Nem sértődött, nem burkolózik gögbe. A tömeg kiáltozásából, Kaifás és Pilátus szavából az Atya akaratát igyekszik kiolvasni. Jézus Krisztus ugyanaz tegnap és ma: mindörökké. Ő áll előttem mindenki, akit ártatlanul elítélnek az emberek. És én próbálok-e függetlenedni az emberek véleményétől, ha mások megítéléséről esik szó? Viszont igyekszem-e sértődés nélkül, szelíden fogadni, ha engem bírálják? Keresem-e az ügyetlen, vagy bár igaztalan emberi szóban az Atya útmutatását?

Pap: Könyörülj rajtunk, Urunk!

Hívek: Könyörülj rajtunk!

II. Jézus vállára veszi a keresztet

Pap: Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged,

Hívek: Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

A meggörnyedő emberi test nem olyan, mint a mérleg. Nem kilóra méri a rárakott terheket. Könnyen emeli azt, amit cipel, sokszorosán nehéz neki az értelmetlen teher. Mi volna keservesebb a kereszthordozásnál? Krisztus akarta látni a láthatatlant, hogy értelmük van ezeknek a botorkáló, utolsó lépéseknek is. Jézus Krisztus ugyanaz tegnap és ma: mindörökké. Ma is így hangzik a szava: Aki követni akar, vegye föl minden nap a keresztjét, és úgy kövessen. Meglátom-e őt a keresztje alatt roskadozóban? És elfogadom-e naponta a magam keresztjét?

Pap: Könyörülj rajtunk, Urunk!

Hívek: Könyörülj rajtunk!

III. Jézus elesik a keresztt alatt

Pap: Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged,

Hívek: Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

Nem az erősek, a hősök, hanem a gyöngék halálával akart meghalni. Mindenben hasonlónak lett hozzánk, a bűnt kivéve. A gyöngeségben is. Jézus Krisztus ugyanaz tegnap és ma: mindörökké. Őt akarom látni mindenki, aki megszegyenül mellettem testi gyöngesége vagy szellemi képességeinek fogyatékosága miatt. Igyekezem segíteni rajta, gyöngéden, mégis erősen. A magam gyöngeségét pedig próbálom úgy fogadni, ahogyan ő az első elesést. Türelmesen, fölháborodás nélkül, szinte derűsen.

Pap: Könyörülj rajtunk, Urunk!

Hívek: Könyörülj rajtunk!

IV. Jézus találkozik édesanyjával

Pap: Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged,

Hívek: Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

Máriának Jézus szenvedése fáj, Jézusnak most mindennél jobban az, hogy Máriának szomorúságot kell okoznia. A társadalom kiteszította magából, de vele osztoznia kell a legnehezebben is. Jézus Krisztus ugyanaz tegnap és ma: mindörökké. A szeretet és a szenvedés titka ma is egymásba fonódik. Tudom-e tisztelni ezeket az egyéni élet szűk határait fölpattantó erőket? Aggódó édesanyámat, barátaim szüleinek fiúkat-féltő szeretetét?

Pap: Könyörülj rajtunk, Urunk!

Hívek: Könyörülj rajtunk!

V. Cirénei Simont kényszerítik, hogy segítsen Jézusnak

Pap: Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged,

Hívek: Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

Tanítványai elfutottak mellőle. Péter háromszor meg is tagadta. Egy vadidegen ember segítségére szorul. Az is csak kénytelenségből veti vállát a keresztre alá. Jézus Krisztus ugyanaz tegnap és ma: mindörökké. Akkor van hozzám legközelebb, amikor legjobban szorongat elhagyatottságom fájdalma és szégyene. Ilyenkor az, aki mégis segítségemre siet, bizonyosan az ő követe.

Pap: Könyörülj rajtunk, Urunk!

Hívek: Könyörülj rajtunk!

VI. Veronika kendőjét nyújtja Jézusnak

Pap: Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged,

Hívek: Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

Milyen ügyetlen, alkalmatlan segítség! De Jézus elfogadja és bőkezűen megjutalmazza ezt az asszonyi leleményt, bátorságot. Megtörülködik s a kendőn véres arcának mását ajándékozta Veronikának. Jézus Krisztus ugyanaz tegnap és ma: mindörökké. Kifosztottan is elég gazdag ahhoz, hogy megjutalmazzon minden szeretetből fakadó cselekedetet, szikrányi bátorságot, villanásnyi leleményt. Nem engedem, hogy legyőzzön a rossz, az „úgyis hiába" egykedvűsége. Nekem kell jóval legyőznöm a rosszat.

Pap: Könyörülj rajtunk, Urunk!

Hívek: Könyörülj rajtunk!

VII. Jézus másodszor is elesik a keresztt alatt

Pap: Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged,

Hívek: Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

Meg kell szoknia, hogy botladozva jár, hogy meg-megcsuklik a térde. Szeme, szája porral teli, s amikor tájékozódni próbál, kavargó lábakat lát mindenfelé. Jézus Krisztus ugyanaz tegnap és ma: mindörökké. Ráismerek-e az öregekben, akiket porba ránt a betegség s a kor? Vagy úgy gondolom, hogy aki elesett, az megérdemli a sorsát? Figyelmes vagyok-e az elesett iránt, vagy csak bosszankodom, hogy láb alatt van? A szenvedő Jézus szemlélete részvétre és tevékeny, segítő szeretetre nevel.

Pap: Könyörülj rajtunk, Urunk!

Hívek: Könyörülj rajtunk!

VIII. Találkozik a síró asszonyokkal

Pap: Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged,

Hívek: Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

Mária részvétét elfogadta, Veronika figyelmességét gazdagon megjutalmazta. Az asszonyok sopánkodását azonban visszautasítja. „Jeruzsálem leányai, magatokat sirassátok!" (*Lk 23,28*). Jézus Krisztus ugyanaz tegnap és ma: mindörökké. A teste megtört a keresztt alatt, s a szíve nem keményedett meg. De el se lágyult. A részvétet elfogadta, de szánalomra nem szorul. Tőlem se levegőverdeső nagy szavakat vár, inkább azt, hogy komolyan magamba nézzek.

Pap: Könyörülj rajtunk, Urunk!

Hívek: Könyörülj rajtunk!

IX. A harmadik esés

Pap: Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged,

Hívek: Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

Az utolsó lépések a legnehezebbek. Micsoda „vég” ez, milyen nehéz újra fölállni, összeszedni a test és a lélek legvégső, maradék erejét! Jézus Krisztus ugyanaz tegnap és ma: mindörökké. Engedelmes volt mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig. Tőlünk sem azt kérdezi, hányszor botlottunk el. A hűségünket kéri számon, hogy tudtunk-e fölállni. Hagyja, hogy átéljük a legvégső szorongást, erónk fogytán, amikor mégis nekivágunk.

Pap: Könyörülj rajtunk, Urunk!

Hívek: Könyörülj rajtunk!

X. Jézust megfosztják ruháitól

Pap: Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged,

Hívek: Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

Nem a ruha teszi az embert. De Jézust mégis emberségének utolsó védő páncéljából akarják kiforgatni, amikor levetkőztetik. Nem viselt soha gazdag, pompás ruhát. De varratlan köntösét Mária szötte. Épp ezért tépik le róla. Jézus Krisztus ugyanaz tegnap és ma: mindörökké. Amint csupasz testtel megáll az emberek előtt, senkinek sincs kedve ahhoz, hogy kinevesse. Megérezem-e én is, hogy minden okkal vagy ok nélkül megszégyenített emberben az ő méltósága tárul elém?

Pap: Könyörülj rajtunk, Urunk!

Hívek: Könyörülj rajtunk!

XI. Jézust rászögezik a keresztre

Pap: Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged,

Hívek: Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

Mi következhet ezután? Nehéz volt lépni, elbukni meg fölállni, de a mozdulatlanság még rémisztőbb. Elernyednek az izmok, elernyed lassan az akarat is. Végtelennek látszó órák kezdődnek most s az a másik út, amelyet egy helyben, mozdulatlanul és csak egyetlen egyszer jár végig minden ember, de egyszer végig kell járnia mindenkinek. Jézus Krisztus ugyanaz tegnap és ma: mindörökké. Úgy szabad, hogy keresztre szögezteti magát. Elnémul, hogy a fájdalom mindenki számára érthető nyelven tegye szóvá Isten üzenetét. „Ha fölemeltetem, mindeneket magamhoz vonzok.” (*Jn 12,32*).

Pap: Könyörülj rajtunk, Urunk!

Hívek: Könyörülj rajtunk!

XII. Jézus meghal a kereszten

Pap: Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged,

Hívek: Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

A keresztre feszítés csúcspontja, amikor minden beteljesedik, Jézus Krisztus kereszthalála. Mindent megtett, mindent beteljesített, majd „kilehelte a lelkét” így a Szentlélek most már szabadon kiáradhat a világra. Kiáltva halt meg, győzelemkiáltással, János evangéliumából tudjuk, hogy Jézus Krisztus hetedik, utolsó szava a kereszten ez volt: "Beteljesedett!". Azóta a halál a mi halálunk is kapu, amely az Atyára nyílik. Jézus Krisztus ugyanaz tegnap és ma: mindörökké. Értünk halt meg, pedig az igaz emberért is alig hal meg valaki, mi meg bűnösök vagyunk. Bárcsak a mi szívünk is mindig nyitva állna Isten Szentlelke előtt! (Miatyánk..., Üdvözlégy...)

Pap: Könyörülj rajtunk, Urunk!

Hívek: Könyörülj rajtunk!

XIII. Jézus testét leveszik a keresztről

Pap: Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged,

Hívek: Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

Mária nem jajveszékél. Ő az Úr csöndes szolgálóleánya. Szótlán fájdalommal öleli magához a testet, megérinti végig a hűlő sebhelyeket. Jézus Krisztus ugyanaz tegnap és ma: mindörökké. Aki legközelebb van hozzá, azt tünteti ki azzal, hogy szenvedésének és halálának titkába avatja.

Pap: Könyörülj rajtunk, Urunk!

Hívek: Könyörülj rajtunk!

XIV. Jézust eltemetik

Pap: Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged,

Hívek: Mert szent kereszted által megváltottad a világot!

Hasonlóvá lett hozzánk a szenvedésben és a halálban, de sírja a húsvéti öröm tanúja lesz. A sürgölődő barátok, akik óvatos árnyként valahonnan most mégis előkerülnek, nem sejtik, hogy harmadnap mire virradnak majd. Jézus Krisztus ugyanaz tegnap és ma: mindörökké. Mióta ő Istenre nyíló kapuvá tette a halált, azóta minden emberi szenvedés a megváltás eszköze lehet. Azóta minden könnyes arcon földereng a húsvéti öröm ígérete is.

Pap: Könyörülj rajtunk, Urunk!

Hívek: Könyörülj rajtunk!

Befejezés

Köszönjük, Urunk, hogy végigvezettél szenvedéseid állomásain. Add, hogy minden bajunkban a Te keresztutadon tudhassuk magunkat, és a mi életünk útja is a föltámadás dicsőségébe vezessen. Aki élsz és uralkodol mindörökké.

Ámen

Pap: Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében!

Hívek: Ámen.